

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1913.   Andra kammaren.   Nr 1.

I enlighet med § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen sammanträdde Andra kammaren till lagtima möte här i huvudstaden i den uti Riksdagens hus för kammaren anordnade samlingsalen

onsdagen den 15 januari,

kl. 11 f. m.

§ 1.

Sammanträdet öppnades av representanten för Kopparbergs läns västra valkrets, herr *Hansson* i Solberga, såsom den ledamot, vilken bevistat de flesta riksdagarna, med följande ord:

Mina herrar! Enligt grundlagens bud tillkommer det mig att även i år öppna Andra kammarens första sammanträde. Jag gör det med ett hjärtligt välkommen till eder alla samtliga och med en innerlig önskan, att den Högste, som styr allt, måtte fortfarande hålla sin skyddande hand över vår Konung, vårt konungahus och fädernesland. Med dessa ord förklarar jag Andra kammarens förhandlingar vid 1913 års riksmöte öppnade.

§ 2.

Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat undertecknade att föra protokollet, till dess sekreterare hunnit utses, ävensom att kanslibiträden och vaktbetjäning blivit till erforderligt antal av honom för tillfället antagna; och blevo på framställd proposition dessa åtgärder av kammaren godkända.

§ 3.

Upplästes följande till kammaren ankomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrivna fullmaktsgranskningen:

*Protokoll, hållet inför statsrådet och che-
fen för justitiedepartementet den 13 januari
1913.*

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av Riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter, som skulle inför departementschefen verkställas innan årets lagtima riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar Olof Jonsson, bankokommissarien R. Norberg och direktören Sven Palme samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar grosshandlaren O. M. Höglund, disponenten W. Odelberg och godsägaren G. F. Östberg.

Efter avslutandet av 1912 års lagtima riksdag hade, vad Andra kammaren angår, till justitiedepartementet insänts fullmakter för 8 personer, som, efter avgång bland kammarens för åren 1912—1914 valda ledamöter, vid nya röstsammanräkningar utsetts att inträda i de avgångnas ställe.

Vid granskning av dessa fullmakter gjordes ej annan anmärkning än att två fullmakter företedde avvikelser från fastställt formulär därutinnan att de försetts med överskriften »Fullmakt».

Denna omständighet ansågs ej inverka å ifrågavarande fullmaktens giltighet.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de riksdagsmän, för vilka fullmakterna utfärdats, skulle tillika med fullmakterna överlämnas till kammaren.

I ämbetet
Steno Stenberg.

Den i protokollet omförmälda förteckningen var av följande lydelse:

**Förteckning å de ledamöter av Riksdagens Andra kammare,
för vilka fullmakter granskats inför chefen för justitie-
departementet den 13 januari 1913.**

Norrköpings och Linköpings valkrets.

1. Lektorn Karl Vilhelm Beckman i Linköping.

Jönköpings läns östra valkrets.

2. Landstingsmannen A. R. Rosenqvist i Sjövik.

Kronobergs läns östra valkrets.

3. Hemmansägaren Johan Gustaf Svensson i Betingetorp.

Götlands län.

4. Hemmansägaren Karl Reinhold Kahlström i Lilla Atlings.

Göteborgs och Bohus läns norra valkrets.

5. Lantbrukaren Gustaf Larsson i Edsten.

Värmlands läns västra valkrets.

6. Hyttmästaren Julius Fritiof Leonard Söderbom.
7. Lantbrukaren Rosarius Andersson i Skrädene.

Örebro läns södra valkrets.

8. Lantbrukaren Lars Erik Gustafsson i Brånsta.

§ 4.

Vid härefter företaget upprop av kammarens ledamöter befunnos samtliga ledamöter närvarande förutom herrar Söderberg i Stockholm, Linders och Persson i Malmö.

Herr ordföranden meddelade, att från herr Söderberg i Stockholm inkommit läkarbetyg av innehåll, att han till följd av sjukdom vore tills vidare oförmögen att deltaga i riksdagens förhandlingar, att från herr Linders ingått en skrivelse med begäran om ledighet från riksdagsgöromålen under den 15 och den 16 innevarande januari samt att herr Persson i Malmö uti en till kammaren ställd ansökning anhållit, att han, som på grund av utrikes resa vore förhindrad att i laga tid infinna sig vid riksdagen, måtte erhålla ledighet till och med den 18 i denna månad.

§ 5.

Herr ordföranden tillkännagav, att hans excellens, herr statsministern Staaff avvaktade budskap om avslutande av uppropet, varefter han ville infinna sig för att meddela kammaren Kungl. Maj:ts beslut angående talman och vice talman i kammaren, samt att ordföranden uppdragit åt herrar Lithander och von Sneidern att underrätta hans excellens, herr statsministern, att uppropet vore verkställt och kammaren redo att mottaga honom.

§ 6.

Hans excellens, herr statsministern inträdde nu samt uppläste Kungl. Maj:ts öppna brev angående förordnande av talman och vice talman i denna kammare, enligt vilket förordnats till talman representanten för Södermanlands läns södra valkrets herr *Carl Carlsson Bonde*, och till vice talman representanten för Kopparbergs läns norra valkrets, herr *Daniel Persson* i Tällberg.

§ 7.

Ålderspresidenten överlämnade ordförandeklubban till herr talmannen, varefter denne hälsade kammaren med följande tal:

Mina herrar! Då jag nu på grund av det nyss av hans excellens, herr statsministern upplästa nådiga brevet ur min gamle beprövade vän, herr ålderspresidentens hand har fått mottaga denna klubba såsom ett synligt tecken till det betydelsefulla medborgerliga uppdrag, som blivit mig anförtrott, är det med ansvarsfyllda känslor jag går att intaga denna talmansstol, väl vetande, att min förmåga och mina krafter endast i ringa mån kunna motsvara de rättmätiga anspråk, som från och med detta ögonblick måste ställas på min person. Denna min oro och dessa mina bekymmer stegras i väsentlig mån vid tanken på den lysande rad av framstående medborgare, vilka under gångna tider fört talmansklubban i Riksdagens Andra kammare, och därvid framstår helt naturligt främst bilden av den man, som vi under det senaste årtiondet varit vana vid att blicka upp till på talmansstolen. Då jag under talmannens sjukdom vid det senaste riksmötets avslutande bringade Eder min avskedshälsning, uttalade jag den uppriktiga förhoppningen, att vi ännu länge skulle på denna plats få behålla den man, vars beprövade erfarenhet, vars formfulländade skicklighet och vars samvetsgranna rättrådighet vi alla i högsta grad lärt oss högakta och beundra. Tyvärr gingo ej dessa mina förhoppningar i fullbordan. I känslan av de tilltagande årens tyngd har vår vördade talman funnit sig föranlåten att draga sig tillbaka från riksdagsarbetet, uti vilket han under nära ett tredjedels sekel tagit verksam del, ty någon annan anledning till hans tillbakaträdande kan ej finnas och — jag vågar påstå det — får icke ens tänkas, då han måste varit i fullt medvetande om det oinskränkta förtroende och den uppriktiga vänskap, varmed han ständigt och oföränderligt omfattats av denna kammars samtliga ledamöter utan undantag. Vår saknad är stor liksom också vår tacksamhet, och i detta ögonblick sända vi honom förvisso alla med tankens trådlösa gnistelegraf en innerlig och hängiven hälsning under uttalande av våra uppriktigaste önskningar, att det ännu länge måtte förunnas honom att i medvetandet om en storartad livsgärning få i lugn och ro ägna sina krafter åt sina mångskiftande värv till fäderneslandets bästa.

Den oro och den betänksamhet, som jag således obetingat måste känna i detta ögonblick, skingras dock i väsentlig grad, då jag låter blicken fara ut över alla de välkända ansikten, jag ser omkring mig i denna sal. Ty, mina högt värderade kammarkamrater, jag är nog djärv att räkna Eder alla, I, som tillförene tillsammans med mig deltagit i vårt gemensamma arbete, såsom mina personliga vänner, och det är i denna pålitliga vänskap,

på vilken jag fått röna så många talande prov, som jag finner mitt säkraste stöd. Jag litar på Edert förtroende och Edert bistånd, men framför allt på Eder tillit till min goda vilja och Edert överseende med mina brister, förvissad som jag är, att den sant medborgerliga anda, den aktning för andras åsikter, som städse utmärkt den svenska Riksdagen och som gjort densamma till ett mönster för andra riksförsamlingar, icke heller under denna riksdag skall förneka sig. Det är därför med gott mod och med full förtröstan jag nu går till vårt gemensamma arbete, väl vetande, att om än meningarna om medlen och sättet kunna skifta, så sträva vi dock alla utan undantag för ett enda samfällt mål, nämligen vårt älskade fosterlands förkovran, dess sanna lycka och väl.

Mätte även det riksmöte, som nu tager sin början, befrämja våra syften och föra oss närmare dessa mål! Det är i detta ögonblick allas vår gemensamma önskan. — Ske alltså!

§ 8.

Herr talmannen föredrog änyo det under § 3 här ovan intagna protokollet, varefter kammaren beslöt att, med godkännande av de däri omförmälda fullmakterna, lägga protokollet till handlingarna.

§ 9.

Kammaren beslöt att lägga Kungl. Maj:ts i § 6 omnämnda brev till handlingarna.

§ 10.

Det i § 4 omförmälda sjukbetyget för herr Söderberg i Stockholm, som nu änyo föredrogs, lades till handlingarna.

Vidare föredrogs åter herrar Linders och Perssons i Malmö ansökningar om ledighet från riksdagsgörömlen; och blevo desamma av kammaren bifallna.

§ 11.

Herr talmannen anmälde, att någon ansökning till sekreterarebefattningen hos kammaren icke inkommit, och hemställde, huruvida kammaren behagade genast företaga val av sekreterare.

Denna hemställan bifölls av kammaren, varefter det sålunda beslutade valet företogs; och befanns efter valsedlarnas öppnande och uppräknig valet hava så utfallit, att till sekreterare utsetts notarien hos överståthållareämbetet, jur. och fil. kandidaten Per Cronvall med 208 eller alla avgivna röster.

Sekreteraren, som härefter på kallelse inställde sig, övertog, efter erhållen kännedom om valets utgång, protokollsföringen.

E. F. Hellberg.

Allan Cederborg.

§ 12.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att vid plenum fredagen den 17 januari företaga val av tre ledamöter att deltaga i talmansöverläggningarna, två ledamöter att hava inseende över Riksdagens kansli, åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning samt tre ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 13.

Till talarplatser för ledamöter, som kunde vilja därav begagna sig, anvisades på herr talmannens förslag de två för ändamålet anordnade, på vardera sidan om talmansbordet befintliga platserna.

§ 14.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid Riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter finge genom kammarens kansli ske efter slutet av kammarens sammanträde denna dag med iakttagande, att de för ledamöterna från Stockholms stad och vart och ett av rikets län avsedda biljetterna utlämnades till Stockholms stads och varje läns äldsta närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Denna hemställan bifölls.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 11,55 f. m.

In fidem

Per Cronvall.

Torsdagen den 16 januari.

Kl. 10,30 f. m.

§ 1.

Upplästes ett till kammaren inkommet protokoll, så lydande.

*Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen
för justitiedepartementet den 15 januari 1913.*

Till justitiedepartementet hade från Kungl. Maj:ts befallningshavande i Älvsborgs län insänts en riksdagsmannafullmakt av innehåll att, sedan järnarbetaren Gustav Alfred Strömberg blivit utsedd till ledamot av Riksdagens Andra kammare för Älvsborgs läns mellersta valkrets för en tid av tre år, räknade från och med 1 januari 1912, men denna plats blivit ledig, vid förrättning enligt 67 § av lagen om val till Riksdagen lantbrukaren Axel Anderson i Härklättan blivit utsedd att inträda såsom ledamot av nämnda kammare för tiden till den 1 januari 1915.

Vid den granskning av fullmakten, som företogs inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till Andra kammaren.

Efter uppdrag
Steno Stenberg.

Jämte det protokollet lades till handlingarna, förklarade kammaren herr Anderson i Härklättan behörig till riksdagsmannakallets utövande.

Herr talmannen tillkännagav, att herr Anderson i Härklättan denna dag intagit sin plats i kammaren.

§ 2.

Herr talmannen och kammarens herrar ledamöter avgingo kl. 10,45 till slottskapellet, varest riksdagspredikan hölls. Efter slutad gudstjänst begav sig kammaren till rikssalen.

Hans Maj:t Konungen öppnade där Riksdagen med ett tal, varefter hans excellens, herr statsministern Staaff uppläste Kungl. Maj:ts berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Efter det Första kammarens talman framfört Första kamma-

rens undersåtliga vördnad, framträdde Andra kammarens talman och yttrade:

»Allernådigaste Konung!

Då jag nu jämlikt riksdagsordningens § 34 går att å Andra kammarens vägnar till Eders Maj:t framföra dess undersåtliga vördnad, är det ej allenast ett grundlagens bud, som jag ställer mig till efter rättelse, utan jag fullgör först och främst det förtroendefulla uppdraget att göra mig till en sann tolk av denna kammarens uppriktiga känslor, ty vördnaden och tillgivenheten för Konungens person har städe under alla skiften inom densamma varit lika djup som oföränderlig.

Såsom Eders Maj:t nyss till oss yttrade, hava de händelser, som timat under det gångna årets senaste månader, fyllt världen med oro, och, om också orosmolnen ej ännu blivit fullständigt skingrade, tyder dock allt på att man kan vara berättigad hysa grundade förhoppningar, att den fruktade världsbranden skall utebliva. Under så orosfyllda tider och därav följande vacklande penningemärknad måste det vara så mycket mera glädjande att även i trots av att, såsom vi av den nyss upplästa berättelsen förnummit, förhoppningarna beträffande landets skörd i viss mån blivit besvikna kunna konstatera, att just detta år, särskilt i ekonomiskt avseende, för vårt älskade fosterland varit ett verkligt rekordår, ty aldrig ha handel och sjöfart kunnat uppvisa ett sådant uppsving som under år 1912. Uti ej oväsentlig mån just tack vare statsmakternas framsynthet har den blågula flaggan framgångsrikt kunnat svaja uti avlägsna hamnar. I jämbredd härmed har även exporten av svenska produkter så anseeligt ökats, att för första gången på långliga tider vår handelsbalans torde komma att uppvisa ett ej obetydligt överskott till vår fromma.

Med glädje hava vi av de ord, som utav Eders Maj:t nyss yttrades, förnummit, att Eders Maj:t väl beaktat betydelsen av att upprätthålla sambandet mellan Sveriges innebyggare och de många millioner, som funnit sig nödsakade att uti främmande land, särskilt uti Amerikas förenta stater, söka sin utkomst.

Många och betydande äro de lagförslag, som vi från tronen hört bebådas, särskilt på den sociala lagstiftningens område. Jag behöver ej försäkra Eders Maj:t, att de samtliga, som komma att Riksdagen föreläggas, skola av Andra kammaren ägnas den omsorgsfullaste och samvetsgrannaste behandling. Därför borge den svenska folkrepresentationens historia och goda traditioner från gångna tider.

Innan vi nu grundlagsenligt gå till vårt ansvarsfulla arbete vid den nu av Eders Maj:t öppnade Riksdagen, är det mig en kär plikt att å Andra kammarens vägnar få inför tronen till Eders Maj:t frambära dess varmaste välönskningar för Konung och Konungahus.»

Härpå fingo talmännen vardera mottaga ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behov, varefter ceremonien på rikssalen avslutades, och åtskildes Andra kammaren vid utgåendet från rikssalen, enligt beslut fattadt före avgången från dess samlingsrum.

In fidem
Per Cronwall.

Fredagen den 17 januari.

Kl. 2 p. m.

§ 1.

Herr statsrådet *Schotte* avlämnade

dels Kungl. Maj:ts skrivelse om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som enligt § 46 i riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet,

dels Kungl. Maj:ts propositioner:

angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader år 1914; och

angående anvisande av anslag för täckande av förvaltningskostnader för lånefonden för befrämjande av hantverk och därmed jämförlig mindre industri år 1914.

Nämnda skrivelse och propositioner bordlades på begäran.

§ 2.

Jämlikt beslut den 15 innevarande januari företogs nu val av tre ledamöter att delta i talmansöverläggningarna; och blevo därtill utsedde:

herr *Edén* med 205 röster,

» *Persson* i Stallerhult likaledes med 205 röster och

herr *Branting* med 202 röster.

§ 3.

Vid härefter anställt val av de två ledamöter, vilka jämte två ledamöter av Första kammaren skulle hava inseende över Riksdagens kansli, blevo därtill valda:

herr *Pettersson* i Södertälje och
» *Zetterstrand*,
vardera med 180 röster.

§ 4.

Vidare företogs val av åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning; och utsågos därvid:

herr *Andersson* i Skivarp med 167 röster,
» *Hansson* i Solberga med 167 röster,
» *Jansson* i Djursåtra med 167 röster,
» *Persson* i Stallerhult med 167 röster,
» *Palmstierna* med 167 röster,
» *Starbäck* med 167 röster,
» *Tengdahl* med 167 röster och
» vice talmannen *Persson* med 166 röster.

§ 5.

Anställdes val av tre ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter; och blevo därtill valda:

herr *Odqvist* med 163 röster,
» *Persson* i Malmö likaledes med 163 röster och
» *Röing* med 162 röster.

§ 6.

Justerades protokollsutdrag angående de i paragraferna 2, 3, 4 och 5 här ovan omnämnda valen.

§ 7.

På hemställan av herr talmannen, som förmälde sig hava om tiden för valen samrått med Första kammarens talman, beslöt kammaren att företaga val av ledamöter i de ständiga utskotten måndagen den 20 och val av suppleanter i samma utskott tisdagen den 21 innevarande januari.

Härefter gav herr talmannen ordet till herr vice talmannen, som yttrade:

I anledning av det beslut kammaren nu fattat, får jag hemställa, att kammaren behagade besluta, att antalet suppleanter i de ständiga utskotten måtte bestämmas till två flera än antalet ordinarie ledamöter, så att alltså i konstitutionsutskottet utses tolv suppleanter, i statsutskottet fjorton, i bevillningsutskottet tolv, i bankoutskottet tio, i lagutskottet tio och i jordbruksutskottet tio.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 8.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Säfstrand*, nr 1, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående tillägg till 38 § riksdagsordningen;

herr *Byström*, nr 2, om ändrad lydelse av 33 § riksdagsordningen;

herr *Leander*, nr 3, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ombyggnad och utvidgning av flottans varv i Karlskrona;

herr *Holmdahl*, nr 4, om anslag till utvidgning och modernisering av flottans varv i Karlskrona;

herr *Palmstierna m. fl.*, nr 5, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om anordnande av isbrytning vid Norrlands kuster m. m.;

herr *Månsson*, nr 6, om ändrad lydelse av 2 § i förordningen om försäljning av brännvin;

herr *Bengtsson* i Göteborg, nr 7, om ändring i förordningen om provianteringsfrilager;

herr *Molin* i Dombäcksmark:

nr 8, om ändrad lydelse av 18 kap. 16 § strafflagen;

nr 9, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om vissa bestämmelser rörande lingonplockning;

nr 10, om ändrad lydelse av 67 § lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet;

nr 11, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vissa ändringar och tillägg i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet; och

nr 12, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående bidrag av statsmedel till kostnaderna för indelning och förbättring av enskilda vägar på landet;

herr *Lundgren* i Vendelsberg, nr 13, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om ändring i gällande bestämmelser om fastställande av vägskatt;

herr *Leander*, nr 14, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om upphävande av förbudet mot klyvning av lotshemman;

herr *Engqvist*, nr 15, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande bestämmelser om lindring i fraktavgifter för kalk, kalkstensmjöl och mägerl för jordbrukets behov;

herr *Lundgren* i Vendelsberg:

nr 16, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder mot oordningar å järnvägsstationer och bantåg;

nr 17, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undervisning i skogsvård jämväl vid andra statsunderstödda skolor än folkskolor och med dem jämförliga läroanstalter; och

nr 18, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning för framställande av nytt, lämpligt medel för denaturering av sprit;

herr *Leander m. fl.*, nr 19, om upphörande av brännvinsutskänkningsen i Riksdagens lokaler; samt

herr *Palmstierna*, nr 20, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående en utredning rörande förekomsten av kungsådra.

Ifrågavarande motioner blevo på begäran bordlagda.

§ 9.

Till bordläggning anmäldes:

Kungl. Maj:ts nästlidna dag avgivna proposition angående statsverkets tillstånd och behov;

Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima Riksdags sammanträde sig tilldragit;

Riksdagens år 1912 församlade revisorers berättelse om granskningen av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning;

Riksdagens år 1912 församlade revisorers berättelse angående riksbanken;

Justitieombudsmannens ämbetsberättelse samt tryckfrihetskommitterades berättelse; och

Riksgäldskontorets skrivelse till Andra kammaren med utredning och förslag till åstadkommande av ökad skyndsamhet i publicerandet av kammarens protokoll.

§ 10.

Ordet lämnades härpå till herr vice talmannen, som anförde:

Herr talman! Jag tillåter mig jämväl hemställa, att såväl Kungl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behov som ock övriga i dag avlämnade propositioner måtte uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästa sammanträde.

Detta förslag bifölls av kammaren.

§ 11.

Herr talmannen tillkännagav, att herr *Linders* denna dag intagit sin plats i kammaren.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl 3,7 e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Måndagen den 20 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Herr talmannen tillkännagav, att herr Persson i Malmö denna dag intagit sin plats i kammaren.

§ 2.

I enlighet med därom den 17 i denna månad fattat beslut skulle nu företagas val av ledamöter i de ständiga utskotten; och anställdes först val av ledamöter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 97 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet», 64 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» samt 60 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen».

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Ericsson* i Vallsta,
» andra » » *Edén*,
» tredje » » *Larsson* i Säby och
» fjärde » » *Cederborg*.

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Jansson* i Djursätra,
» andra » » *Nyström* och
» tredje » » *Magnusson* i Tumhult.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Branting*,
» andra » » *Persson* i Malmö och
» tredje » » *Larsson* i Västerås.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt som ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Ericsson* i Vallsta,
» *Jansson* i Djursätra,
» *Branting*,
» *Edén*,

herr *Larsson* i Säby,
 » *Nyström*,
 » *Persson* i Malmö,
 » *Cederborg*,
 » *Magnusson* i Tumhult och
 » *Larsson* i Västerås.

§ 3.

Härefter företogs val av ledamöter i statsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 97 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet», 65 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» samt 60 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen».

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Wiklund* i Brattfors,
 » andra » » *Olsson* i Fläsbro,
 » tredje » » *Starbäck*,
 » fjärde » » *Ekman* och
 » femte » » *Ström*.

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Andersson* i Skivarp,
 » andra » » *Persson* i Stallerhult och
 » tredje » » *Sjö*.

Såsom fjärde namn hade upptagits å en valsedel herr *Odqvist* och å en valsedel herr *Lundblad*, varemot övriga valsedlar med nu ifrågakvarande partibeteckning ej innehöll något namn utöver de tre här ovan förut angivna. För besättande av det fjärde rummet företogs därför lottning mellan herrar *Odqvist* och *Lundblad*; och föll lotten därvid å herr *Odqvist*, som alltså uppfördes i fjärde rummet.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Thorsson*,
 » andra » » *Rydén* och
 » tredje » » *Lindberg*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Wiklund* i Brattfors,
 » *Andersson* i Skivarp,

herr *Thorsson*,
 » *Olsson* i Fläsbro,
 » *Persson* i Stallerhult,
 » *Starbäck*,
 » *Rydén*,
 » *Ekman*,
 » *Sjö*,
 » *Lindberg*,
 » *Ström* och
 » *Odqvist*.

§ 4.

Vidare företogs val av ledamöter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 97 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet», 64 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» samt 61 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen».

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Röing*,
 » andra » » *Byström*,
 » tredje » » *Rune* och
 » fjärde » » *Larsson* i Klagstorp.

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Jesperon*,
 » andra » » *Vennersten* och
 » tredje » » *Nilsson* i Bonarp.

Av de med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo 59 valsedlar

såsom första namn herr *Eriksson* i Grängesberg,
 » andra » » *Christiernson* och
 » tredje » » *Palmstierna*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Röing*,
 » *Jesperon*,
 » *Eriksson* i Grängesberg,
 » *Byström*,
 » *Rune*,
 » *Vennersten*,

herr *Christiernson*,
 » *Larsson* i Klagstorp,
 » *Nilsson* i Bonarp och
 » *Palmstierna*.

§ 5.

Vid nu anställt val av ledamöter i bankoutsrottet avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 97 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet», 64 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» samt 62 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen».

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Henricson* i Karlslund,
 » andra » » *Juhlin*,
 » tredje » » *Wijk* och
 » fjärde » » *Leander*.

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Vahlquist* och
 » andra » » *Olsson* i Blädinge.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Söderberg* i Stockholm och
 » andra » » *Kristensson*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Henricson* i Karlslund,
 » *Vahlquist*,
 » *Söderberg* i Stockholm,
 » *Juhlin*,
 » *Wijk*,
 » *Olsson* i Blädinge,
 » *Kristensson* och
 » *Leander*.

§ 6.

Företogs val av ledamöter i lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 94 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet», 65 med parti-

beteckningen »Lantmänna- och borgarepartiet» samt 61 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen».

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Widén*,
 » andra » » *Pettersson* i Södertälje,
 » tredje » » *Jansson* i Edsbäcken och
 » fjärde » » *Olsson* i See.

Av de med partibeteckningen »Lantmänna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo 64 valsedlar

såsom första namn herr *Petersson* i Lidingö villastad och
 » andra » » *Pettersson* i Bjälbo.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Lindhagen* och
 » andra » » *Lindqvist* i Stockholm.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Widén*,
 » *Petersson* i Lidingö villastad,
 » *Lindhagen*,
 » *Pettersson* i Södertälje,
 » *Pettersson* i Bjälbo,
 » *Jansson* i Edsbäcken,
 » *Lindqvist* i Stockholm och
 » *Olsson* i See.

§ 7.

Slutligen anställdes val av ledamöter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 97 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet», 64 med partibeteckningen »Lantmänna- och borgarepartiet» samt 62 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen».

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr vice talmannen *Persson*,
 » andra » » *Hamilton*,
 » tredje » » *Kronlund* och
 » fjärde » » *Hellström*.

Av de med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo 63 valsedlar

såsom första namn herr *Lundell* och
» andra » » *Andersson* i Grimbo.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Nilsson* i Kabbarp och
» andra » » *Linders*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr vice talmannen *Persson*,
» *Lundell*,
» *Nilsson* i Kabbarp,
» *Hamilton*,
» *Kronlund*,
» *Andersson* i Grimbo,
» *Linders* och
» *Hellström*.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag angående de i nästföregående sex paragrafer omförmälda valen.

§ 9.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

§ 10.

Härefter föredrogs Kungl. Maj:ts skrivelse till Riksdagen med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet *Bror August Petré*n att under innevarande års riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 i riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseende över Riksdagens kansli.

§ 11.

Vidare föredrogs var efter annan de på kammarens bord liggande motionerna; och hänvisades därvid

- herr *Säfstrands* motion, nr 1, till konstitutionsutskottet;
- » *Byströms* motion, nr 2, till konstitutionsutskottet;
- » *Leanders* motion, nr 3, till statsutskottet;
- » *Holmdahls* motion, nr 4, till statsutskottet;
- » *Palmstiernas m. fl.* motion, nr 5, till statsutskottet;
- » *Månssons* motion, nr 6, till bevillningsutskottet;
- » *Bengtssons* i Göteborg motion, nr 7, till bevillningsutskottet;
- herr *Molins* i Dombäcksmark motioner, nr 8 till lagutskottet och nr 9—12 till jordbruksutskottet;
- herr *Lundgrens* i Vendelsberg motion, nr 13, till jordbruksutskottet;
- herr *Leanders* motion, nr 14, till jordbruksutskottet;
- » *Engqvists* motion, nr 15, till jordbruksutskottet;
- » *Lundgrens* i Vendelsberg motioner, nr 16—18, till tillfälligt utskott;
- herr *Leanders m. fl.* motion, nr 19, till tillfälligt utskott; och
- » *Palmstiernas* motion, nr 20, till tillfälligt utskott.

§ 12.

Till bankoutskottet överlämnades Riksdagens år 1912 församlade revisorers berättelser:

- om granskningen av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning, samt
- angående riksbanken.

§ 13.

Justitieombudsmannens vid innevarande års riksdag avgivna ämbetsberättelse, som nu föredrogs, hänvisades till lagutskottet.

Tryckfrihetskommitterades berättelse lades till handlingarna.

§ 14.

Härefter föredrogs och hänvisades till tillfälligt utskott riksgäldskontorets skrivelse till Andra kammaren med utredning och förslag till åstadkommande av ökad skyndsamhet i publicerandet av kammarens protokoll.

§ 15.

Avgåvos följande nya motioner, nämligen av:

- herr *Sandberg*, nr 21, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om rätt för kommun å landet

att till ordföranden i kommunalnämnden anslå gottgörelse för med uppdraget förenade besvär och kostnader;

herr *Hage*, nr 22, om införande i förordningen om landsting av bestämmelse angående inskränkning i visst fall av tjänstgöringstiden för landstingsmän och deras suppleanter;

herr *Lindhagen*, nr 23, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av fast anställning åt personer, som stadigvarande äro sysselsatta med städnings- och rengöringsarbete hos statens verk och myndigheter;

herr *Torgén*, nr 24, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om viss ändring i grunderna för statsbidraget för anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar;

herr *Engqvist m. fl.*, nr 25, om upphävande av tullen å superfosfat;

herrar *Carlson* i Herrljunga och *Leander*, nr 26, om ändringar förordningen angående en postsparbank för riket;

herr *Nilson* i Örebro, nr 27, om förhöjd pension till förre extra polismannen vid statens järnvägar Johan Jansson;

herr *Lindhagen*:

nr 28, om anslag till tryckning av vissa handlingar rörande de svenska statsdomänernas historia; och

nr 29, om anslag till lån åt lappar i Västerbottens och Norrbottens län för inköp av renar; samt

herr *Nilson* i Örebro *m. fl.*, nr 30, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående upphörande av utspisningen av öl å flottans fartyg.

Ifrågavarande motioner blevo på begäran bordlagda.

§ 16.

Ordet lämnades härpå till herr vice talmannen, som yttrade:

Jag tillåter mig hemställa, att kammaren behagade besluta, att Kungl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behov, Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader år 1914 samt Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av anslag för täckande av förvaltningskostnader för lånefonden för befrämjande av hantverk och därmed jämförlig mindre industri år 1914 må uppföras sist på föredragningslistan för morgondagens plenum.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 17.

Justerades protokollsutdrag.

§ 18.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Hallén* under 7 dagar fr. o. m. denna dag.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 2,55 e. m.

In fidem

Per Cronvall.

Tisdagen den 21 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 15 innevarande januari.

§ 2.

I enlighet med därom den 17 innevarande januari fattat beslut skulle nu företagas val av suppleanter i de ständiga utskotten; och anställdes först val av suppleanter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 98 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet», 64 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» samt 60 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen».

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Janson* i Bråten,
 » andra » » *Karlsson* i Fjäl,
 » tredje » » *Bogren*,
 » fjärde » » *Andersson* i Stårte,
 » femte » » *Säfstrand* och
 » sjätte » » *Andersson* i Fallsberg.

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Räf*,
 » andra » » *Jönsson* i Slåtåker och
 » tredje » » *Lundström* i Göteborg.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Waldén*,
 » andra » » *Kropp* och
 » tredje » » *Wallin*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de olika gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Janson* i Bråten,
 » *Räf*,
 » *Waldén*,
 » *Karlsson* i Fjal,
 » *Bogren*,
 » *Jönsson* i Slätåker,
 » *Kropp*,
 » *Andersson* i Stårte,
 » *Lundström* i Göteborg,
 » *Wallin*,
 » *Säfstrand* och
 » *Andersson* i Fallsberg.

§ 3

Härefter företogs val av suppleanter i statsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 97 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet», 64 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» samt 62 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen».

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Nilson* i Örebro,
 » andra » » *Olofsson* i Digernäs.
 » tredje » » *Ifvarsson*,
 » fjärde » » *Hellberg*,
 » femte » » *Pålsson* och
 » sjätte » » *Martin*.

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Öberg*,
 » andra » » *Gustafsson* i Örebro,
 » tredje » » *Lundblad* och
 » fjärde » » *Lemke*.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Carlsson* i Frosterud,
 » andra » » *Anderson* i Råstock,
 » tredje » » *Molin* i Södertälje och
 » fjärde » » *Jansson* i Falun.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Nilson* i Örebro,
 » *Öberg*,
 » *Carlsson* i Frosterud,
 » *Olofsson* i Digernäs,
 » *Iffvarsson*,
 » *Gustafsson* i Örebro,
 » *Anderson* i Råstock,
 » *Hellberg*,
 » *Lundblad*,
 » *Molin* i Södertälje,
 » *Pålsson*,
 » *Martin*,
 » *Lemke* och
 » *Jansson* i Falun.

§ 4.

Vidare företogs val av suppleanter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 99 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet», 63 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» samt 60 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen».

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Bergman*,
 » andra » » *Jönsson* i Refvinge,
 » tredje » » *Hedström*,
 » fjärde » » *Hamrin*,
 » femte » » *Viklund* i Oviken och
 » sjätte » » *Runefors*.

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Jeansson* i Kalmar,
 » andra » » *Jonsson* i Hökhult och
 » tredje » » *Söderberg* i Hobborn.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Källman*,
 » andra » » *Månsson* och
 » tredje » » *Rundgren*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Bergman*,
 » *Jeansson* i Kalmar.
 » *Källman*,
 » *Jönsson* i Refvinge,
 » *Hedström*,
 » *Jonsson* i Hökhult,
 » *Månsson*,
 » *Hamrin*,
 » *Söderberg* i Hobborn,
 » *Rundgren*,
 » *Viklund* i Oviken och
 » *Runefors*.

§ 5.

Vid nu anställt val av suppleanter i bankoutskottet avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 96 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet», 63 med partibeteckningen »Lantmänna- och borgarepartiet» samt 61 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen».

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Carlson* i Herrljunga,
 » andra » » *Hagberg*,
 » tredje » » *Jonsson* i Gumboda och
 » fjärde » » *Jonsson* i Hå.

De med partibeteckningen »Lantmänna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Olsson* i Tyllered,
 » andra » » *Sommelius* och
 » tredje » » *Erlansson*.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Forssell*,
 » andra » » *Sjöblom* och
 » tredje » » *Berg* i Munkfors.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

- herr *Carlson* i Herrljunga,
- » *Olsson* i Tyllered,
- » *Forssell*,
- » *Hagberg*,
- » *Jonsson* i Gumboda,
- » *Sommelius*,
- » *Sjöblom*,
- » *Jonsson* i Hå,
- » *Erlansson* och
- » *Berg* i Munkfors.

§ 6.

Företogs val av suppleanter i lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 96 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet», 63 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» samt 59 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen».

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Forsberg*,
- » andra » » *Igel*,
- » tredje » » *Rehn* och
- » fjärde » » *Olofsson* i Åvik.

De med partibeteckningen »Landtmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Svensson* i Saläng,
- » andra » » *Holmdahl* och
- » tredje » » *Johansson* i Mellbyn.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Åkerman*,
- » andra » » *Persson* i Norrköping och
- » tredje » » *Borg*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Forsberg*,
 » *Svensson* i Saläng,
 » *Åkerman*.
 » *Igel*,
 » *Rehn*,
 » *Holmdahl*,
 » *Persson* i Norrköping,
 » *Olofsson* i Ävik,
 » *Johansson* i Mellbyn och
 » *Borg*.

§ 7.

Slutligen företogs val av suppleanter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 93 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet», 64 med partibeteckningen »Lantmänna- och borgarepartiet» samt 63 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen».

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Lundström* i Långnäs,
 » andra » » *Bosson*,
 » tredje » » *Olausson* och
 » fjärde » » *Gustafsson* i Vi.

De med partibeteckningen »Lantmänna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Ekerot*,
 » andra » » *Wallentin* och
 » tredje » » *Nilsson* i Linnås.

Av de med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo 62 valsedlar

såsom första namn herr *Nilsson* i Tånga,
 » andra » » *Tysk* och
 » tredje » » *Berglund*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Lundström* i Långnäs,
 » *Ekerot*,
 » *Nilsson* i Tånga,
 » *Bosson*,
 » *Wallentin*,

herr *Tysk*,
 » *Olausson*,
 » *Gustafsson* i Vi,
 » *Nilsson* i Linnås och
 » *Berglund*.

§ 8.

Justerades protokollsutdrag angående de i nästföregående sex paragrafer omförmälda valen.

§ 9.

Föredrogos var för sig de på kammarens bord liggande motionerna; och hänvisades därvid:

herr *Sandbergs* motion, nr 21, till konstitutionsutskottet;
 herr *Hages* motion, nr 22, till konstitutionsutskottet;
 herr *Lindhagens* motion, nr 23, till statsutskottet;
 herr *Torgéns* motion, nr 24, till statsutskottet;
 herr *Engqvists m. fl.* motion, nr 25, till bevillningsutskottet;
 herrar *Carlsons* i Herrljunga och *Leanders* motion, nr 26,
 till bankoutskottet;
 herr *Nilsons* i Örebro motion, nr 27, till bankoutskottet;
 herr *Lindhagens* motioner, nr 28 och 29, till jordbruksutskottet; samt
 herr *Nilsons* i Örebro motion, nr 30, till tillfälligt utskott.

§ 10.

Följande nya motioner avgåvos, nämligen av:

herr *Lemke*, nr 31, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utveckling och förtydligande av § 18 mom. 2 punkten b) av förordningen om kommunalstyrelse i stad;

herr *Sterne*, nr 32, om ändrad lydelse av § 32 mom. 2 av förordningen om landsting;

herr *Sommélius*, nr 33, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående revision i angivna hänseenden av förordningen om kommunalstyrelse i stad;

herr *Jonsson* i Gumboda, nr 34, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående tillägg till 6 § i gällande taxa för arvode åt vissa i civil tjänst anställda läkare för enskild sjukvård m. m.;

herr *Sommélius*:

nr 35, om understöd av statsmedel åt skogsvårdsföreningen för Malmöhus län; och

nr 36, om utförande av djupborrningar i Skåne och södra delen av Halland;

herr *Torgén*, nr 37, om viss ändring i gällande bestämmelser angående socken- eller distriktsmagasinsfonder:

herr *Lundgren* i Vendelsberg, nr 38, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående införande av undervisning i pedagogik och psykologi vid arméns och flottans skolor för utbildning av befäl; samt herrar *Carlson* i Herrljunga och *Igel*, nr 39, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande föreskrifter om anteckning i kyrkobok av dop, förrättat av lekman.
Ifrågavarande motioner bordlades på begäran.

§ 11.

Justerades protokollsutdrag.

§ 12.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Larsson* i Edsten under 14 dagar fr. o. m. den 25 januari.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2,12 e. m.

In fidem
Per Cronvall.